

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi római kath. irodalmi társulat heti közlönye.

Megjelenik minden szombaton. — A társulat minden rendű tagjai a lapot tagdíjajukért kapják. — Nemtagok részére előfizetési díj: egészévre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt

Ugy a lap szellemi részét illető czikkok, mint az előfizetési pénzek a „Közművelődés” szerkesztőségének Gyulafehérvárra a várba küldendők.

Legsürgősb teendőink. 1)

Miután a megváltozott helyzettel megalkudtunk, a kormány és szakközlönyeinek közeledését elfogadtuk s főpásztoraink kegyes tanácsára az országos tanítói gyűlésen még egyszer »próbaképen« megjelenni akarunk: nem zárkozhatunk el az ebből kifolyó teendők elől sem, sőt ellenkezőleg, ezekkel egyenkint is tüzetesen kell foglalkoznunk.

A legelső kérdés itt, hogy most már magunk között gyorsan szervezkedjünk, s küldötteinket minél nagyobb számmal és mielőbb megválasszuk. Hogy e tekintetben elvtársainkat minden eshetőséges körülmények és viszonyok között tájékozzuk, nem mulaszthatjuk el figyelmeinket a következőkre felhívni.

1. A képviselő a nagy gyűlés előtt legalább két hónappal megválasztandó lévén, ne mulasszák el azt június hó 20-ig okvetlenül megválasztani.

Magától érthető, hogy lehetőleg olyanok válasszandók, kik a) katolikus meggyőződésüket nem rejtik véka alá, hanem azt valahányszor ez megtámadtatnék, bátran hangoztatják; b) szélesb és alaposabb elméleti ismeretekkel bírnak s így a kitűzendő tárgyakhoz annál alaposabban hozzá szólhatnak; c) rögtön képesek felelni a támadásokra, melyekre el lehetünk készülve; d) erőt és képességet tanúsítanak arra, hogy elveink és jogaink mellett sikerrel és talpraesetten felszólalhassanak; végre e) akik valamit áldozni is hajlandók és képesek, mert a napi 3 frtból lakást is fizetni, a napi kiadásokat is fedezni, alig lehet.

Mindezt figyelembe véve legjobb, ha 1-2 oly egyén neve javaslatba hozatik, kik ezen kellékeknek leginkább megfelelnek; mert akkor az szavazatok nem fognak elforgácsolódni, mi annál nagyobb baj vol-

na, mert nem relatív, hanem abszolút többséggel kell a képviselőt megválasztani.

2. Hogy a megválasztott képviselő igazolása ellen a jegyzőkönyv hiányossága alapján kifogást tenni ne lehessen, igen tanácsos lesz a jegyzőkönyv felvételénél ovatosan eljárni. Meg kell itt említeni: hány rendes tagja van az egyesületnek, következőleg hány képviselő választására jogosult; aztán ebből hány vett részt a választásnál, hány szavazat adatott be, kik, hány szavazatot nyertek, megvolt-e mindjárt első szavazásnál az abszolút többség? Tanácsos lesz még a rendes tagok névsorát is külön leírva az elnök és jegyző aláírásával, ugyszintén az egyesületi pecséttel ellátva, mellékelni, hogy abból nevekkel lehessen igazolni, miszerint az egyesület valóban bir a megkívántató 50 vagy 100 taggal, s így jogosult volt az 1 vagy 2 küldött megválasztására.

3. Hol a tagok száma nincs 50, bocsássanak ki haladektalanul aláírási ívet a lelkészek és azon kathol. tanintézetek tanítói számára, kik eddig nem voltak tagjai az egyesületnek. Hívják fel ezeket a kathol. tanítóegyletek képviseltethetése érdekében a belépésre, s egészítsék ki a tagok számát ötvenre. Hol ez másképen nem volna lehetséges, az egyesület elnöke vagy más vezéregyénisége lépjen mielőbb személyes és közvetlen érintkezésbe a szomszéd esperes-kerület fejével, hívja fel azt összes papságával és tanítósaival az egyesülésre, a csatlakozásra, s akarjuk hinni, hogy nem lesz seholy visszautasítva.

Ha pedig éppen nem lehetne az 50 tagot így sem összehozni, a régebben alakult s a kormány által is megerősített alapszabályokkal bíró egyesületek 30 tag után is választhatnak maguknak képviselőt. Ekkor azonban illetékes egyházi hatóságuk útján folyamodniok kell a miniszteriumhoz, hogy kivételesen ezen szám mellett is küldhessenek képviselőt az országos tanítói gyűlésre, — minek meg-

1) Kapcsolatban a múlt számban olvasható vezércikkünkkel szivesen adunk helyet a hozzáik is beklüldött jelen becses soroknak. Szerk.

engedését a magas kormány biztos kilátásba helyezte a régebben alakult egyesületekkel szemben.

4. Vannak nem csekély számmal kátholikus tanítóegységeink között, melyeknek alapszabályai nincsenek a miniszterium által megerősítve, illetőleg láttamozva. Ezek is küldhetnek az országos tanitói gyűlésre képviselőket, — ha azokat jun. hó 20-ig megválasztják, s az alapszabályok tekintetében a következő módon járnak el.

Ha t. i. fel vannak az alapszabályok terjesztve, illetékes egyházhatóságuk útján 14 nap alatt újítják meg a helybenhagyás iránti sürgető felterjesztésüket, — vagy hozzák nyilvánosságra az ügyet, hogy mellettük mások is felszólalhassanak.

Ellenben, hol az alapszabályok eddig beterveztve nem lettek, szerezzenek be mielőbb alapszabályzatot, mely már miniszterialis helybenhagyást nyert, minők pl. a bajavidéki káthol. tanítóegylet alapszabályai, — s akkor hívják meg haladéktalanul a tagokat rendkívüli nagy gyűlésre.

Ezen nagy gyűlésen 2) válasszák meg az 1 vagy 2 képviselőt, 3) a beszerzett alapszabályok felolvasztatván, fogadtassanak el változás nélkül, 4) az elfogadott alapszabályok 3 példányban leiratván, hivatkozással arra, hogy ezek teljesen megegyeznek a magas kormány által ekkor és ezen szám alatt helybenhagyott alapszabályokkal, rögtön terjesztessenek fel, s a miniszteriumnak 14,596 szám alatt kelt intézkedése folytán az ily alapszabályok rögtön helyben hagyatnak, illetőleg láttamoztatnak.

Különben, ha a helybenhagyás meg nem érkeznék is kivételesen képviselhetik magukat az ily egyesületek a II. országos tanitói gyűlésen: mert az említett, 14,596 szám alatti miniszterialis intézkedés a többi között szóról-szóra ezt mondja: . . . »Kivételesen azt is megengedem, hogy azon magyar- és erdélyországi tanítóegyesületek, melyek eddig a kormánytól alapszabályaik megerősítését meg nem nyerték, annak daczára választottaik által a legközelebb tartandó országos tanitói gyűlésen az e végre fennálló szabályzat értelmében részt vehessenek, ha ugyanis hozzám pótlólag felterjesztendő alapszabályaik, pl. a bajavidéki káthol. tanítóegyletnek általam 1875. évi 9,421. sz. alatt jóváhagyott alapszabályaival megegyeznek, — vagy más oly alapszabály lesz elfogadva, mely megelőzőleg szintén miniszterialis jóváhagyást nyert. . . . Tehát csak jun. 20-ig legyen a képviselő választva s a főntebb módokat meg legyen tartva, szintén küldhet az egylet képviselőt az országos tanitói gyűlésre, — az országos tanitói gyűlés után pedig majd ejthetik módját, hogy az alapszabályokat igényeiknek megfelelően módosítsák s újból felterjesszék.

5. Vannak vidékek, hol a káthol. tanítóegyesületek mindeddig nem alakultak meg, de a mozgalom már annyira megérlelte annak létesítését, hogy ez rögtön minden halogatás és nehézség nélkül meg-

alakítható. A lelkesebbek álljanak élére a dolognak hívják össze még június hó 20-ig az alakulási gyűlést, — alakuljanak meg oly alapszabályok szerint, melyek már a miniszterium által is jóváhagyattak, — ejtsék meg annak alapján rögtön a tisztviselők választását, — titkos szavazattal válasszák meg képviselőjüket, a II. országos tanitói gyűlésre, — és ha az alapszabályok felterjesztése körül a főntebb pontban jelzett feltételeknek megfelelnek, ezek is képviselhetik magukat az országos tanitói gyűlésen.

Habár próbaképen jelenünk is meg ezen gyűlésen, érdekünkben áll, hogy ott elveink és jogaink érdekében minél több képviselővel birjunk és szavazattal rendelkezziünk, mert annál több reményt fűzhetünk azok fellépésének sikeréhez. Épen azért szükségesnek tartottuk ezekre felhívni kátholikus elvtársaink figyelmét, hogy a teendőkre nézve annál biztosabban tudja magát mindenki tájékozni, — s annál több egyesület tudja, mi teendője van, ha magát a II. országos tanitói gyűlésen képviseltetni kívánja.

Fel tehát kátholikus elvtársak a munkára, — tegyék meg mindenütt a kellő lépéseket a felmerülő nehézségek elhárítására s küldötteink számának szaporítására! Az idő ugyan rövid, a teendő meg sok; de jó akarattal, lelkesedéssel és kitartással rövid idő alatt is sokat lehet tenni, még sok képviselő küldését ki lehet vinni, — s minden egyes káthol. egyesület küldöttje egy-egy szavazat lesz kátholikus elveink hangoztatásánál, jogaink védelmének és nagyon is méltányos kívánalmaink kivívásánál.

Fonyó Pál.

Mily tárgyakat ajánljunk

a II. országos tanitói gyűlés napirendjére?

Az 1881-ben szervezett országos tanitói gyűlések szabályzatának, 6. és 7. §-a alapján az ország különböző vidékein létező egyesületek ajánlhatnak az országos tanitói gyűlésre tárgyakat, mely javaslat illetékes hatóságaik útján küldendő be. A bajavidéki egyesület ennek alapján ajánlá felvenni a következőket:

1.

A realiák miként taníttassanak népiskoláinkban, hogy országszerte egyöntetűség létesíttessék, s ezzel kapcsolatban a népiskolai olvasókönyvek mily elvek szerint lennének átdolgozandók?

2.

Maga a fővárosi tanfelügyelő is panaszkodik a mindinkább terjedő vallástalanság, erkölcsstelenség, ugy szintén az ezzel párhuzamosan haladó corruptio és communistikus, socialistikus, nihilistikus s más forradalmi elvek óriási terjedése ellen. Tehet-e s mit a népiskola ezek meggátlására, s ha igen, mit tehet közvetlen és mit tehet közvetve a tanító és gyermekek által?!

3.

A nyugdíj-törvény némi revisiójának kérelmezése¹⁾ oly értelemben, hogy 1) öt évi szolgálat után is nyugdíjképes legyen a tani tő és annak családja; 2) a teljes nyugdíj élvezetéhez 30 szolgálati év legyen a maximum. s ha munkaképtelenné vált, ekkor teljes nyugdíjat kapjon; 3) a keresétképtelen és nyomorult gyermekek necsak 16 éves korukig, hanem eltők fogyatig és kétszeres yámpénzt nyerjenek; 4) a kezelésnél iskolai szolgálatra képtelenné vált tanítók alkalmaztassanak; 5) azon tanítók nyugdíjazására vonatkozólag is törtenjék ebben intézkedés, kik a Ratio educationis alapján állanak, — mert annak szövegével és rendelkezéseivel kevesen vannak tisztában; végre 6) az évi fizetések leszállittassanak, mert a tanítóság ugyis élő tőkét képviselvén, épen ugy nem forog fenn annak szükségessége, hogy milliókra menő alaptőke gyűjtessék, mint ez a haszonra számító részvénytársaságoknál szokásban van, — s mivel az iskola-fenntartók is oly összeggel terhelhetnek, mely összeg alapján bármely üzleti biztosító társaság is több előnyt nyújtana, s ott a felvétel napjától jogosítva lenne családja a kikötött nyugdíjra.

4.

Az országos tanítói gyűlésnek 1881-ik évi szer-
vezkedési szabályzata módosíttassék, még pedig oly
értelemben, miszerint:

1. kathol. felső nép- és polgári iskoláink is meg-
hívtassanak (1. §. b.);

2. katól. tanhatóságaink meghívása beiktattassék
(1. §. c.)

3. a katól. képezdek is mind bevonassanak (1. § d.)

4. a választások ne két hóval, hanem 30 nappal
megelőzőleg is törénhessenek;

5. katól. egyesületeinkben minden rendes és ala-
pító tag, vagy legalább a képezdei tanérok, iskolaha-
tóságok tagjai, igazgatók és hitelemzők is választhatók
legyenek (4. §. első bekezdés);

6. az előkészítő s egyéb bizottságokban az egyes
árgyalatok számarányuknak megfelelően beválasztassa-
nak, ami mindenkire oly jogos, mint méltányos (8. §.
első bekezdés);

7. a jegyzőkönyvek egész terjedelmükben kinyo-
mattassanak, s abból a miniszterium által mi sem törül-
tessék, még az esetben sem, ha ez esetleg a határoza-
tokat módosítaná. (15. §.)

5.

Az iskolamulasztások gyökeres orvoslása égető
hiány levén, közvetlen és közvetve mily intézkedések
volnának ennek orvoslására kívánatosok, mindennek fő-
lött az önálló törvényhatósággal bíró városokban, hol
legtöbb baj van e tekintetben.

A bajavidéki katól. tanítóegyesület ezen tárgyak
napirendre való kitűzését kérelmezvén, oly czélból kül-
dötte be ezeket közlés végett, hogy ezzel többi katól.
egyesületeink figyelmét is felhívja ezen tárgyakra, s
minél több oldalról történik hasonló felterjesztés, an-

nál több reményünk lehet ezen tárgyak napirendre tü-
zésére; különösen az első és negyedik tételt ajánljuk
elvtársaink figyelmébe.

F. + P.

T Á R C S A.

Szentföldi emlékirat.

(Folyt.)

A középtengeren — Alexandriáig.

VII.

A hajó szabályaihoz híven mangiare e dormire enni
és aludni, mi is reggel a fekete kávéf fehér kenyérszelettel
amugy sietve bevettük s a keserűséget édes gyümölcsökkel
ellensúlyoztuk. Miután a rövid reggelizésen átestünk, a fe-
délzetre sietünk. A hajóskapitány észrevevén, hogy hajónk
menetere nézve kedvező szél ereszkedett, ez okból a kapi-
tány a felső ponyvák kitesztését rendelé; mint az ügyes-
testgyakorlók gyorsan a kötélhágásokon felmásztak a mat-
rózók; a szél belekapaszkodva ruhájokba, és a kitesztendő
vitorlákbá, az izmos kezeknek ellenszegült; de a megket-
tőztetett erőnek sikerült azokat kigöngyölgetni és a vitor-
lákat kifeszíteni; miáltal kevesebb gözeróvel is sebesebben
nyomult az előre.

Tengeri utazásunk óta a tengerszine különféle válto-
zatosságon ment át, láttuk a tükör sima képét, midőn ked-
ves és szelid volt, mint a bárány, láttuk kékkeményítőhöz
hasonló színben felülről a hullámok által csipkeszerűen sze-
gélyezve, mint a lánczra kötött mérges ebet, s ilyenkor az
elemek hatalmas urát kértük, hogy adjon kedvező időt
mentsen meg ellenségünkötől.

Hajónkon volt egy beyruti görög, a ki gyakori aj-
tatosságunkat gunymosolylyal nézte, de a keresztény zárán-
dók a kicsinylés ily módját nemtelen kitejezését is békéve-
tűri, mint az apostolot „kik örvendezve mentek, hogy az
Ur Jézusért gyalázatot szenvedhettek; annál higgadtabban
viselte magát két ifjú angol, kik Délamerikába utaztak vi-
lágtapasztalat szerzése végett; ők egykedvűen nézték a teuge-
r háborgását, látszott, hogy hazájokban, sok ilyenemü visz-
tagság közt élnek; a hosszu úgben járó syrus, és az elegans
öltözeti perzsa Morpheus karjaiba dőlve, mitssem törődtek a
külvilággal; majd a pajkos delfinekkal ereszkedtünk barát-
ságba s minthogy hajónk kísérői lettek, hálából megvendé-
geltük őket ételmaradékkal.

A sok kutatás egy kevéssé elfeledteté velünk a ten-
ger nehézségeit és a keserű érzet produktumait; a camerier
10 óraker villásreggelire invitált, mely rendesen vastag étel
ürühus, gyümölcs, sajt és tekete kávéból állott, a miket
most csendesebben fogyasztánk el, mert a tenger szelidül-
ni kezdett, s ami azelőtt epés izü volt, most jobban esett;
sőt még a kiaszott Hegyei bácsi is' ma tanítványaival
együtt étkezett.

Alig töltöttünk lemn egy negyedórát, mert az öreg
gépész felhívott, hogy ha megakarjuk a hajó szerkezetét is-
merni, ma szivessen bemutatja. A hajót tehát részletes vizs-

1) A kérelmezés t. i. napirendre tűzhető.

gálat alá vettük, s érdekekkel hallgattuk, hogy a Lloyd társulat 80 gőzöse közül, ez egyike a legnagyobbaknak, 1300 lőerejű, 60 öl hosszú, 6 öl széles. A hajó vezetésére alkalmazva van 16 matróz, és két hajóslegény, 16 fűtő 8 gépész, 4 tiszt, 1 hajóskapitány, egy szakács, egy fűtő, s két pincér, összesen 51 személy. Hajónk neve „Ettore“ a mint oldalain látható kinyomatok bizonyítják, valamint a hajó orrán ki-domborított „Hector“ fej. E csavargőzös három árboczezel van ellátva, melynek középső, emberderék vastagságu rudja 25 öl, különben személyposta és teherszállításra használ-tatik.

A mi a hajó berendezését illeti: van gépekkel moz-gatható két horgonya, kétszáz öles, 6 mentő csolnakja és 33 mentő gyűrű, mely nem egyéb, mint fehér kemény, ta-lán parafa anyagból készült, az emberi honaly alá szolgáló jégmentes öv, hogy a hajótörést szenvedők bizonyos ideig a hullámok közt fentarthatassák magukat. Valóban kétségbe-ajtó mentőeszköz! . . .

Ágyu volt 6, melyek csak veszély esetén kiálltanak. A kapitány, a tisztok, gépészek, orvos, süítő és szakács helyiségei a hajó közepén vannak, alul a nagy raktár. A folyton figye-lő hajótönkök számára egy karzatos emelvény létezik, mellette az irányító kerék és iránytű nagy állványon; a más-odik osztály mellett a gőzgépet magas kéményét találjuk, valamint külön osztályban elhelyezve a művészies csavar-készlet. A hajó elejét a kormányos és matrózok laka, a hajó végét a kormánykerék és egy iránytű foglalja el; ilyen iránytű van a másodosztály fedélzetén kettő is, szép rézkuppal befödve, a hajót kíséri a több száz öles vízmérő, mely a sebesség, egyenes irány és mélység jelzé-sére szolgál.

A hajó 3 osztályra oszlik, a fedélzet vége az első és másodosztály-é. Az első osztály külön ebédlő s társalgó szobával, és két-két ágygyal ellátott hálószugolyival van felékitve, a másod osztályra 24 ágy 26 személyre ebédlő asztal áll rendelkezés alatt. A lég tisztítására minden osz-tályban felülről nyíló nagy ablak áll kinyitva, ezenkívül több oldalablakocska, mely a tengerre néz.

A fekhelyek ágyneműi tiszták, az ágyszegletben ta-lálható a reggeli edény is ügyesen elzárva.

A hajón az órákat csengetéssel jelzik; a hivatali sze-mélyzet minden 4 órában változik — a csengetés is asze-rint történik, pl. kettős csengetés 1 órát, 4-es két órát, 6-os három órát és 8-as négy órát jelent.

E csengetések gyakran úgy zúgtak füleinkbe, mint-ha a lélekharang szólott volna hozzánk: hálálkodva hallot-tunk minden csengetést: Istennek hála ismét egy óra . . . négy óra eltölt, a mi a tengeren hosszan szokott tartani.

(Folyt. köv.)

Kisebb közlemények.

-- **Heti körszemle.** *Júhon.* „A polgári házasságról“ illetve, a keresztény és izraelita közt, valamint az or-szágon kívül kötött házasságról szóló tjavaslat ügyében a képviselőház igazságügyi bizottsága már betérjesztette ele ntését a házhoz, és a javaslatnak elfogadását főkép

azért ajálja mert „társadalmi, állami és erkölcsi köve-telmény, egyuttal pedig az ország minden lakosának a természet törvényei által kijelölt joga, hogy egy ország lakosai egymással szabadon léphessenek házasságra.“ — *A képviselőház máj. 25-iki ülésében* tárgyalta a hazatele-pített csángószékelyek ügyében Irányi D. által benyuj-tott indítványt, melyet a kormány-elnök felvilágosító és megnyugtató nyilatkozata után maga az indítványozó visszavont. Örömmel győződünk meg a kormányelnök beszédéből, hogy a betelepített székelyek nyomoráról terjesztett alarm-hírek csakugyan alaptalanok a legna-gyobb részben és egyes lelketlen szószátyárok izgatá-saira vezethetők vissza. — *Király ő Felsége* a főrendi ház elnökévé id. Szógyény Marich László, alelnökévé pedig gr. Cziráky János urak ő nagyméltóságaitak méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni. — *A jelen ország-gyűlés második időszaka máj. 28-án* a legfelsőbb királyi leirat felolvasásával bezáratott és a harmadik ülész ak f. évi szept. 27 re hivatott össze. — *A kath. alapok és alapítványok* elenőrzésére kiküldött bizottság máj. 27-én ülést tartott, melyben Szlavy József, mint új elnök fog-lalta el Majláth székét. — *Majláth gyilkosai végre beval-lották undok tettüket;* ezek Spanga, Pitély és Berecz, Majláth huszárja. A vizsgálat befejeztetett ezen ügyben s a végtárválás a legközelebb várható.

— *Franciaország* Az ország egy új háboru küszö-ben áll. Az expedíció, melyet Tonkingba, Kelet-Azsiába küldött magával Chinával fogja őt háboruba sodorni. Több felől hírlík, hogy a Chinával való diplomatiái összekötetés már megszakított volna. — *A kommunis-ták máj 27-én* mintegy 2000-en vörös zászlókkal vonul-tak ki a Pére Lachaise temetőbe, hogy az 1871-ben agyonlőtt communardok sírjaira koszorukat tegyenek.

— *Németország.* A kormánynak a Szentszékekhez legu több intézett jegyzéke az egyházügyi törvényeket csak a bejelentési kötelezettségre nézve mondja mellőzendőnek, továbbá a bejelentési kötelezettséget csak a „nem ja- vadalmasakra“ nézve engedi el; a májusi törvények revisiójáról pedig tudni sem akar. A Szentszék már vá-laszolt is ezen jegyzékre, és abban mindenekelőtt a pápai kormánybékülékenységét hangsúlyozza; azután a kérdést rendes medrébe tereli vissza, fenntartván a „pari-passu“ rendezését az egyház politikai vitás kérdéseknél.

— *Oroszország* A hét legnevezetesebb eseménye min-denetre a czári pár megkoronázása, mely Moszkvában máj. 27-én ment végbe szerencsésen, minden akadály nélkül, leirhatlan fény és pompa között. A Kremlt 9 órákor hagyta el a császári menet a közönség által lelkesen éljenezve, a szertartás 10 órától 12³/₄ ig tartott. A koronázási kiáltványban különféle kegyelmi tények foglaltanak, melyek részint az adóhátralékok, részint a politikai bűnösök büntetésének enyhítésére vagy vég-leges elengedésére vonatkoznak. Moszkva úgy, mint Pétervár a koronázást fényes kivilágítással és egyéb ünnepélyességekkel ünnepelték meg. A czár minden kíséret nélkül tekintette meg este a kivilágítást. Vala-mennyi uralkodó és államfő üdvözlő táviratot intézett a czárhoz koronázása alkalmából.

— **Levél öcsémtől** püspök urunk ő Nagyméltóságának jelen főpásztori körutja alkalmából. K.-Ujfalú, 1883. május 28. Kedves bátya! Püspök ur ő Nagyméltósága Csikból e hó 26-án délután 5 órakor indult el, hozzánk a határhoz a Nyerges alá 7 órakor érkezett meg, hol Kászon 5 községéből nagyszámu néptömeg várta ő Excellentiáját, élükön állva Bocskor Károly körjegyző és kászonkerületi tanfelügyelő, ki a megérkezéskor szívélyesen fogadta el ő Nagyméltóságát, mire a Főpásztor ur röviden, kegyteljesen válaszolt. Ezután következett a bemutatás. Be lettek mutatva mlt. Balázi Lajos nagybirtokos, Bocskor körjegyző, Irk kör-orvos, édes atyánk stb. Erre viharos éljenzés harsogott fel, azután pedig a lovasok nemzeti zászlócskákkal — körülbelül 20-an lehettek — megindulva kezdetét vette az ünnepélyes bevonulás. Az első kocsiban Buzás Mihály alesperes plébános és Nagy József szolgabíró hajtottak, utánuk jött ő Excellentiája csinos négy ló által vont saját kocsiján, utánna sorakoztak a többi kocsik és szekerek; ezeknek számát meg nem írhatom, mert nem olvashatám meg, de annyit mondhatok, hogy mikor a Királydombra *) mi felérkeztünk, a falu között lenéztem, és már az első kocsi feltért a templom felé vezető utra, pedig a szekerek között 2-3 ölnyi távolságnál több nem volt, és még utánuk is egynehány szekér jött.

A falu között zöld ágak diszelegtek egész a templomig; az iskola előtti téren pedig csinos díszkapu volt felállítva, a hol Veress István helybeli plébános ur igen szép beszéddel fogadta ő Excellentiáját, a melyre püspök urunk is rövideden válaszolt. Ezután Szász József kántor a többi tanítókkal és vagy 300 csinosan felöltözött fiu és leánygyermekkel a Főpásztor fogadása kori szép éneket zengedték el, mire bevonultunk a templomba, a mely zsufolásig megtelt. Itt elvégezve a szokott imákat és áldást, ő Excellentiája visszatért a plébániái lakba kísérve a kerületi papság és jelenlevők sokasága által szép énekek zengedése között: az udvaron a gyermekek még több szép éneket zengedtek el, a melyet ő Excellentiája örömmel hallgatott végig a plébánia főajtójából. Ezután bemutatott a helyi előjáróság. Minket Gidófalvy titkár ur külön mutatott be ő Excellentiájának. A hogy beléptünk ő Nagyméltósága előnkbe jött és kegyesen fogadott el az ő szobáján kívüli kis szobában. A mint a szobába értünk a kegyes Főpásztor maga tett székeket, hogy édes anyánk és Terike leüljenek, nekem pedig helyet mutatva egy a diván melletti székre a hol ült, helyet foglaltunk és jókedvűen beszélgetett velünk, felemlítvén, hogy jól vagy te is, csak sok dolgod van; *) kérdezte mikor kaptunk tőled levelet, azt megmondva, kérdezte, hogy édes

atyánk hány éves, az adott feleletre azt a megjegyzést tevén ő Nagyméltósága, hogy mily teli öreg ember, pedig édes atyánk most nem néz olyan jól ki, mint ezelőtt, mivel négy hete, hogy gyengélkedik, mit neked sem mertünk megírni: most az igaz valamivel jobbacskán van. Ezután megkérdezett ő Excellentiája engem, hogy hány éves vagyok, voltam-e katona? elmondám, hogy voltam egy kevés ideig Fehérvárt: ezután pedig illedelmesen elbucsuztunk. Ő Excellentiája újból elkísért a szobájából a külső szobáig. Kijöve a ház előtti folyosóra, ott a kerületi papokkal váltottunk egy pár szót, meghívtuk Gidófalvy titkár urat egy pár perczre, és ő azt ígérte, hogy ha teheti eljő még pedig hálni: és be is váltotta szavát, mert Veress Sándor szimrei és Bardocz István kozmási plébános urakkal feljött nemsokára hozzánk. Másnap sok teendő várakozván különösen a titkár urra, csak egy pár liter echt medgyesit fogyasztottunk el, azután pedig nyugalomra tértünk.

Másnap reggel kedélyes reggeli után mindnyájan a templomba mentünk, mely már ekkor zsufolásig tömve volt. Beharangozáskor ő Excellentiája átvonult a templomba kísérve a papság és éneklő gyermekseregtől. — Az ünnepélyes szent misét püspök ur ő Nagyméltósága díszegédlettel végezte, a prédikációt pedig a helyi plébános ur mondotta, mondhatom remekül, minden hívőnek tetszett, sőt ő Excellentiájának is, mert abból kifolyólag tartott ő Excellentiája is egy rövid, de meghatározó beszédet, megmagyarázván a bérmálás szentségének és az isteni malasztnak szükséges jóságait. Ezután, szép idő lévén, kikerültünk a templom kerítésébe, hol a bérmálás szentsége példás rendben szolgáltatott ki 258 gyermek és felnőtt egyéneknek. Innen újból a templomba mentünk és a sz. ténykedés végeztével még 2 kis harangot szentelt föl ő Nagyméltósága, egy gyönyörű beszédben magyarázván meg a hiveknek a harang minden részbeli szükségességét és jelentőségét; végül pedig ünnepélyes áldás zárta be a szent ténykedést.

Ezután a plébániába tértünk vissza a gyermekek szép éneke mellett. Nemsokára pedig helyi plébános ur vendégszerető asztala köré gyűjté a hivatottakat, kiknek egyik czerencsés tagja én is leheték. Ebéd közben a felköszöntők sorát a helybeli plébános kezdte meg püspök ur ő Excellentiájára üritvén poharát. Ezután Buzás alesperes Nagy József szolgabíróra, ez viszont Buzás alperesre és a kerületi papságra; helyi plébános ur Mihályfy urambátyámra, kit ő Excellentiája hívott meg ebédre, mint régi jó ismerősét Kovács Miklós püspöksége idejéből, továbbá Buzás alesperes Gidófalvy titkárra és Veress Sándor s Bardocz István kedves pap-társaira, nemkülönbén a helyi bírora és főmegyebíróra; végül pedig helyi plébános ur a te szárnnyaid alatt igyentelenségemre köszöntött kedélyes poharat, mire mindannyiszor viharos éljenzés volt a válasz.

Ebéd után ő Excellentiája az iskolákat látogatta meg; a gyermekek mind ott voltak; legelőször a legkisebbekhez mentünk, azután a más két iskolába. Mind a három helyen kitűnően feleltek a gyermekek a fel-

*) Egy kiemelkedetebb hely K.-Ujfalú között; onnan majdnem az egész falu belátható; elnevezését a közelében elterülő ugnyezvezt, „Királykerttől” vette, mely gyönyörű szénatermő rét onnan neveztetett így, mert régi időben kincstári birtok volt és királyi adományozás folytán jutott a Balázy család birtokába, mely annak ma is birtokosa. Szerk.

*) No, hála Isten! dologban csakugyan nincs hiányom; de forró köszönet és fiui hála a kegyes Főpásztorra a magas elismerésért. Szerk.

dott kérdésekre, miért ő Nagyméltósága meg is discsérté mind a gyermekeket, mind a tanítókat. Az iskolából felharsanó élyenzések között tért vissza ő Excel-lentiája a plébániába, hol egy félórányi pihenés után megjött az idő a tövább utazásra. A lovasok már készen; a kocsik előtt a lovak nyugtalanul prűszszögve várták az indulás perczét, a mely hamar bekövetkezvén, pűspök ur ő Nagyméltósága szivélyes bucsut vett az összegyűlt népsokaságtól, s harangok zugása és folytonos élyenzés között pár percz, alatt már uton volt Nagy-Kászon felé. — Isten angyala vezérelje a kegyes és fáradhatlan Főpásztort szerencsésen. — Téged pedig kedves bátya szives szeretettel üdvözöl hü őcséd

Tóder János,
közbírtokos. *)

— **Egyleti élet.** Nagy-Szeben, 1883. május 22. A szebenmegyei rom. kath. tanítóegylet f. évi május hó 15—16-án tartá meg ez évi tavaszi vándorgyűlését Erzsébetvároson.

Készséggel és hálás köszönettel kell itt kiemel-nem, hogy a nevelés szent ügyét szíven hordozó és vendégszerető város részéről a legmelegebb fogadtatás-ban részesültünk.

Átérve gyűlésünk folyamának leírására követke-zőkben foglalhatom össze röviden annak eredményét. 15-én fél 9 órakor tartott ünnepélyes szent mise után a gyűlés helyiségében sorakozva szeretve tisztelt elnö-künk ft. Koszkosni Elek kir. kath. terézárvaházi igaz-gató és t. kanonok ur eszmékben gazdag nagyszabásu beszéddel nyitotta meg a gyűlést, üdvözölve mindenk előt a nem remélt szép számmal megjelent tagokat és számos vendégeket, kik között N.-Küküllőmegye érde-mes tanfelügyelőjét is volt szerencsénk tisztelhetni.

A megnyitó beszéd első része Erzsébetváros iránt érzett hálánkat tolmácsolta, míg a második rész az 1868 óta népnevelésünk terén történt haladást tüntette föl, hangsúlyozva léven főkép a legfontosabb rugó, a nem-zetek jóllétét és fennállását egyedül biztosító legfőbb eszköz: *a vallásenkölcsös nevelés és józan oktatás*, mely a nemzetekre nézve kell, hogy egyszer mindenkorra az élet-halál kérdését kepezze. Feltűnően lett kiemelve továbbá az újabbkor eszméje, a társulásrai törekvés a számtalan egyesületek között a tanítóegyletek s azok-nak a népnevelés szent ügyének előmozdítására gyako-rolt jótékony hatása, feltéve, hogy minden egyes tag tehetségét mérlegbe veti, ha egy se képzeli magát olyan fölénynek, ki mástól nem tanulhatna, se olyan gyengének, kinek működéséből más hasznot nem me-rithetne. A mindnyájunk által feszült figyelemmel hall-gatott s éljenzéssel fogadott nagyszabásu megnyitó be-

*) Kedves Őcsém! Te bizonyára nagyot fogsz nézni, midőn meg-pillantod, hogy hozzám intézett magán leveledet imígyen nyilvánosságra hoztam; de vigasztaljon az ondat, hogy nekem erős meggyőződés az, hogy a t. olvasó közönség szívesen fogja elolvasni egyszerű soraidat, an-nál is inkább, mert bárha inkább értesz te a gazdasági eszernemű eszközök forgatásához, mindazonáltal meg kell vallanom, a penna sem áll ügyetlenül kezében.
Szerk.

széd után a legközelebbi vándorgyűlés jegyzőkönyvé olvastatott fel, mely némi lényegtelen észrevételek után hitelesítettett. Jegyzőkönyv felolvasás után következett Orelt Lajos nyilvános tanítása a természettanból, s ezt követte a Szebenvármegye földrajzának megbírálására kiküldött bizottság jelentése. Nyugodt lélekkel mondat-juk, hogy gyűlésünk programjának minden egyes pontja a legfényesebben sikerült, egyedül ez — s talán a legfontosabb volt, mely az ohajtott eredményt leg-kevésbbé tüntette föl, s minek következése — nagyon helyesen — az lett, hogy a beérkezett egyetlen mü újabb öt tagu bizottságnak adatott át megbírálás végett.

Fennebbiek befejezése után $\frac{3}{4}$ órakor ft. Márko-vics Jakab főesperes ur vendégszerető asztalához ült a gyűlés minden tagja, hol az izletes ebéd egyes fogásait nem kevésbbé fűszerezték a számos pohárköszöntések. Felüdülve tértünk vissza pont 3 órakor a gyűlésterembe, megsemlélencők Thomandl József által — a leányis-kola növendékeivel a tornászattól tartott nyilvános tan-ítást. Sok kíváncsi vendéget — főkép hölgyeket — volt szerencsénk a tágas teremben láthatni, kik feszült figyelemmel várták az előttük lehetetlent: a leányok tornázását, de Th. J. szakavatottan feldogozott terve-zével tapsokat elismerően mutatta be, hogy a leányok-nak is lehet tornászni.

A megéljenzett nyilvános tanítást követte mind kettőnek megbírálása. Hosszas, higgadt és komoly esz-mecsere után O. L. tanítása sikerültnek, Th. J. pedig teljesen sikerültnek nyilvánítottat.

A mintatanítások megbírálása után bezárta elnök a gyűlést, időt engedve a tagok nagy részének arra, hogy a zene és énnekkel összekötött műkedvelői elő-adáshoz előkészülhessenek, melynek, valamint a gyűlés többi részének mikénti lefolyásáról közelebb.

(Vége köv.)

Irodalom.

— Az örmény nemzet irodalomtörténetének kísérlete. *A mechtáristák művei után írta Neumann Károly Frigyes. Magyarra fordította és átdolgozta Ávéd Jákó, gym. r. tanár. Gyulafehérvár 1869—1883. 144. l. 8 rét. A fordító tulajdona. Ára 80 kr.*

Ávéd Jákó jelzett művét már 1869 ben mint egyetem hallgató kezdette nyomtatni; de az előfizetésből begyűlt összeg nem volt elég a nyomtatás folytatására, miért is azt azon idő-ben be kellett szüntetnie.

Tizenégy évi várakozás után sikerült fordítónak né-hány előfizetőivel szembeu fennálló erkölcsi kötelezettségét leróni, mit a kedvezőbb körülmények közt megtenni nem is késett, s így gyarapodott magyar könyvészetünk újból egy igen érdekes művel.

Érdekesnek mondható e mü valóban, mert az örmé-nyek irodalmának történelmét oly nagy részletességgel s bensőséggel tárgyalja, mint azt az eddig élő magyar nyelv-ven megjelentekben aligha találhatni.

E könyv az örmény irodalomtörténetet a legrégebb idők óta a negyedik évszázadig rövidebben ugyan, de a fennlevő források arányának megfelelőleg tárgyalja; a negyedik évszázadtól kezdve a tizennyolczadikig már sokkal üzetesebben részletezi az egyes mozzanatokat, midőn t. i. minden század elején adott általános jellemzésen kívül az összes irodolm. életrajzát és műveiket felsorolván, azoknak méltatására és kritikái tárgyalására is bővegesen kiterjeszkedik.

A tizennyolczadik század letárgyalása után a jelenzei és bécsi mechtárasták irodalmi munkásságát a XVIII-ik század elejétől napjainkig ismerteti s végre az örmény nyelv. újabbkori felkarolói- és ápolóinak, az úgynevezett *armenistáknak* törekvéseit és fáradozásait adja befejezésül. Ezen nagy gonddal kidolgozott s csinosan lefordított s bővített munka irodalmunkban elég szép helyet foglalhat el s az irodalom barátjainak bizonyára nagy szolgálatára is lesz, miért is azt olvasóink becses figyelmébe legmelegebben ajánlhatjuk, megjegyezvén, hogy a német eredeti s nem oly terjedelmes műnek ára 3 frt, tehát sokkal drágább.

Dr. Cserni Béla,

— Megjelent: a) „**A vasárnapi szt. szakaszok magyarázata.**“ Irta Dr. Karsch Lollion. II-ik kiadás. Ára 1 frt. 50 kr. Megrendelhető az illető szerzőnél Nagyváradon.

b) „**Materialismus, rationalismus és a kereszténység.**“ Jutalmazott pályamű. Irta Karsch Lollion. II-ik kiadás. Ára 2 frt 50 kr. Megrendelhető Nagyváradon a szerzőnél.

c) „**Virágcsokor a kath. gyermekertől.**“ Hattler F. S. J. nyomán magyarázta Tóth Mike. Ára: füzve 50 kr, fél vászonban 60 kr, diszkótésben 50 kr. Megrendelhető Kalocsán.

d) „**Lacordaire H. Demokos magán és szerzetes élete.**“ Irta Chocarne B. Magyaritá Hätzinger István. Nagy negyedrért hasábozva. Ára (?)

e) „**Hitelemzésünk emelése.**“ Koszorozott pályamunka. Irta Fonyó Pál. Ára 1 frt. Megrendelhető Egerben.

f) „**Jézus szent szt. szívének hírnöke.**“ Szerkeszti és kiadja Molnár János. Májusi füzet. Ára egy évre 2 frt. Megrendelhető Komáromban.

g) „**Tájékoztató.**“ 1883. évf. V. szám. Szerkeszti és kiadják Füssy T. és dr. Czobor B. (Bp. IV. Lövész utca, 13.) Tartalom: 1. Kath. értelemiségünk és a kath. lelkület. Irta Jedlicska P. — 2. A kath. egyház Oroszországban. (folyt.) — 3. Irodalmi szemle. — 4. Egyházipolitikai áttekintés. — 5. Ipolyi A. elnöki beszéde. — 6. Pálosok építészeti emlékei. Ádám Iván. től. — 7. A kassai székesegyház leltára 1604-ből. Ismerteti Némethy L. — 8. Rövid közlemények. — 9. Irodalom. — 10. Vegyesek. A füzet 4 ábrával van disztíve.

h) „**Havi közlöny.**“ Májusi füzet. Szerkeszti Tokody Ödön. Tartalom: 1. Sigillum sacramentalis confessionis. — 2. Nehány magyarázó megjegyzés a mise canonjáról. (folyt.) — 3. A biblia történet tanításáról. — 4. A m. k. igazságügyminiszter és a m. k. vallás- és közoktatásügyi miniszternek rendelete. — 5. A m. k. Curia döntvényeiből. — 6. Irodalom. — 7. Tárca. Megrendelhető Temesvárt.

i) „**Öntgyvéd.**“ 24-ik füzet. Irta Knorr Alajos. Kiadja Nagel Ottó Budapesten. Egy füzet ára 30 kr. Ezen füzetrel az egész mű befejeztetett. Ajánljuk a külön kötetben is kapható, nélkülözhetlen segédkönyvet olvasóink figyelmébe.

j) „**A Házibarád.**“ utolsó füzte. Szerkeszti Mártonffy Frigyes. Ára 15 kr.

A napi események köréből.

— **Jelentés.** Az erd. r. k. irod. társulat választmánya június 10-én délelőtt 11 órakor a püsp. Lyceum helyiségében gyűlést tart.

Ft. Lönhart Ferencz

püspök urunk ő nagyméltósága június 5-én üli meg püspökké szenteltetésének harmadik évfordulóját. E napon az egész egyházmegyében minden községben ünnepélyes hálaistenisztelet fog bemutatni a pástörök Pásztorának a kegyelmes Főpásztor jólétéért. Mi pedig e napon szintén sietünk őszinte kifejezést adni áldozatkész Maecenásunk iránti mély hódoltnak és leghőbb üdvkivánatainknak. Szívünk imaszerű fohászban emelkedik Istenhez sz. áhitattal rebegvén az egyház nyelvén: „*Dominus conservet eum et vivificet eum et beatum faciat eum in terra, te non tradat eum in animam inimicorum ejus!*“

— **Kinevezés.** Említve volt lapunkban már a csik-csatoszeg-szent simoni papválasztás eredménye. Most arról értesülünk, hogy püspök urunk ő Nagyméltósága, mert két jelölt nem fogadta el a választást s egyéb fontos okok miatt, ezen választást megsemmisítette és a jelöltek mellőzésével Ranez János csik-szent-ki-ályi lelkészt nevezte ki csatoszegi lelkésszé. A főpásztor ugyanis jelen körütyja alkalmával személyesen megjelenvén hívei között Csatoszegben, összehívatta az egyházközség két egyháztanácsát, kikkel tanácskozván, felhívta, hogy a megválasztotnacion kívül állapodjanak meg három új jelöltben, kik közül egyiket azonnal ki fogja nevezni. Az egyháztanácsosok rövid tanácskozás után Ranez Jánost egyedül kívánták egyhangulag, kit a tapintatos Főpásztor, a gordiusi esomót ügyeseu megoldván, azonnal ki is nevezett, a csatoszegiek nagy öröme, de a szent-ki-ályiaknak annál nagyobb fájdalma, kik rendkívül fájlalják fiatal kedves lelkészük távzását. Szentkirályon nemsokára új választás lesz. Szívükből kívánjuk, hogy az elődnek méltó utódjára találjanak

— **Jó tékonyság.** Tkts. Steiner Amália született Wohlgemuth asszonyság a nagyszebeni rom. kath. iskolás gyermekek számára két csinos és becses templomi zászlót ajándékozott.

— **Az Érettségi vizsgák az erdélyi rom. k. középtanodákban az idén következő sorrendben fognak megtartani:** június 11—12-én Brassóban, 18—19-én Gyulafehérvárt, 25-én Udvarhelytt 29—30-án Csik-Somlyón, július 3—5-én Kolozsvárt.

— **Urnapi ünnepély a piskii telepen** Nemrég, egy néhány héttel ezelőtt, szívünk örvendező lelkességével, hoztuk vala tudomására t. olvasóinknak azon kellemes hirt, hogy a templomot és rendezett plébániát nélkülöz piskii telepen, a rendkívül kedvezőtlen viszonyok daczára, de Paulé Iván állomásfőnök határtalan áldozatkészége, fáradhatlan ügybuzgalma és akadályt nem ismerő tevékenysége, valamint több buzgó hívőnek áldozatkész közreműködése folytán, a nagyheti és husvéti szép és megható szertartások ez évben a lehető fénytel és pompával tartattak meg. És ime jelenleg újból azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy egy nem kevésbé örvendetes esemény leírásával kedveskedhetünk t. olvasóinknak a történetileg is

ely nevezetes piskiihid tőszomszédságában létesült, alig pár évtizedes vasúti telepről az urnapi szép ünnep alkalmából. Már a husvétii szép szertartások játékony befolyása alatt el lőn határozva, hogy a piskii telepen ez évben az urnapi körmenet a kellő fényvel és pompával tartassék meg. A lelkes elhatározást jól átgondolt terv, a tervet valóban fényes tett követte. — Az első gondolat oda irányult, hogy a körmenet épen Urnapján tartassék meg. Ez azonban a folytonos esőzés és tagyra hajló hűvös légáramlattal miatt kivihetlenné bizonyult, miért is közakarattal az ünnepély elhalasztatott a legközelebbi vagyis Urnap alatti vasárnapra, azon reményben, hogy addig kedvezőbb idő fog beállani. És e remény igen szépen megvalósult. Egy pár nap alatt az idő kitisztult, a lég átmelegült és vasárnap reggelén a leggyönyörűbb tavaszi napra ébredénk. — Már szombaton az egész piskii telep talpon volt s lázas tevékenységgel fogott a munkához. Egy része zöld galyakerttel az a vidékre; a másik rész az oltárok felállításával foglalatoskodott; többen pedig az utcákat egyengették, építették, szépítették *Bründel* községi előljáró gondos felügyelete alatt, kinek büles utmutatása s munkára serkentő buzdító szavai rövid időn, nem várt sikert hoztak létre. Összesen négy oltár lőn felállítva, melyeknek mindenike egy-egy fényes bizonyosága és tanujele volt a piskii jóhívek áhitatos buzgalmanak úgy, mint finom, nemes izlésének. Az első oltár azon a helyen volt felállítva, hol a tervbe vett templom — Isten adja minél hamarabb! — állani fog, a más három pedig szétszórva volt az egész telepen, úgy, hogy nem volt egy részecskéje is a telepnek, melyen a körmenet át ne vonult volna. Az egyházi szekeret szt. Mise s a körmenethez a székesegyházból kölcsönözte ki és vitte magával dr. Tódor József lapunk főszerkesztője, ki ez alkalommal két növ. pappal rándult át Piskibe a sz. ténykedés eszközlése végett. Baldachiumot s két templomi zászlót a szászvárosi ferenczi atyák kölcsönöztek a Piskieknek; nemkülönben a 34 emberből álló katonai zenekar Szászvárosról jött vala át Piskibe ezen ünnepélyre *Pizacsics* ezredes szivessége folytán, ki a számos tagból álló zenekart Petrovics kapitány vezetésével teljesen ingyen boosátá a Piskiek rendelkezésére. Vasárnap korán reggel feiharsanó zene és taraczkok durrogása jelzé a nap jelentőségét. Nemsokára pepig hangok hányában dobpergés mellett hirdtetett ki az egész telepen az isteni tisztelet kezdetének ideje; pont 9 órákor pedig 3 hatalmas taraczkölvés jelzette a sz. Mise kezdetét. E ezéiből az oltar az egyik szép és zöld ágakkal fölékített műhelyben volt fölállítva a buzgó Pazorek által, kinek szégyenes, de kifogyhatatlan erszénye és sz. buzgalma méltán hasonlítható össze a sz. írásbeli asszony esodás olaj-korsójával. A díszes segédletei mondott ünnepélyes sz. mise alatt a katonai zenekar játszott igen szép darabokat, majd pedig az iskolás fiúk és leánykák énekelték az Oltáriszentségről szóló énekeket Ulrich Márton tanító vezetésével és harmonium kísérete mellett. Evangélium után pedig egy alkalmi sz. beszédben lőn fölfejtve az ünnep szép jelentősége s

bevitatva főkép a természeti tüneményekből azou igazság hogy „*semmi sincs az oltári szentségről szóló tanban, mi a jozan ésszel ellenkeznek, s minék világos példájára a természetben is ne találhánk.*“ — Sz. Mise után megindult a menet folytonos zene és taraczkok durrogása mellett. A Legszentebbet két oldalt 8 egyenruhás iskolás fiú alabarddal kezökben és ugyananyi fákyás vette körül; előtte 8 fehérbe öltözött kis leány lépdelt Szatmáry tanító vezetésével, kik kosárcájokból szüntelen szorták a rózsaleveleket. Ezek előtt haladtak az iskolás fiúk és a többi leánykák ünnepi öltözetben, kik Ulrich tanító vezetésével, midőn a zenekar időt engedett gyönyörű énekeikkel zengették be a vidéket és ragadták áhitatra a hívő szíveket. Az ut, hol a körmenet elhaladt, mindenütt zöld füvel volt behintve és két oldalt zöld ágakkal ékítve. Több helyen az ablakokban égő gyertyák és virágok között szent képek voltak kitéve, mi az egész utcának valóban ünnepies színt kölcsönözött s a szemlélőket láthatólag igen kellemesen lepte meg. — Azt hisszük említeni is fölösleges, hogy ezen gyönyörű ünnepélyen nemcsak az egész piskii telep a szó szoros értelmében, de a környékből is nagyon sokan részt venni siettek, úgy, hogy midőn a menet egy kissé tágasabb téren magát kifejthet, valóban magasatos és imponans képet nyújtott. — A pont 9 órákor megkezdett ünnepélynek a végáldással együtt fél 1 órákor lőn vége, soká tartó emléket hagyva mindnyájunk szívében és lelkében. —

Az isteni tisztelet után Paulé Iván állomási főnök, az egész ünnepélynek valóságos lelke, genialis tervezője és áldozatot nem sajnáló megteremtője, egy 20—22 terítékű ebéddel kívánta e szép nap emléket még maradandóbbá tenni, Bárha mindnyáján éreztük egy kissé a szent munka fáradságait; de az általános öröm és lelkesedés, mely az arcon ült az izletes étkekkel és zamatos italokkal kezeltfogva csakhamar viszszavarázolták az ellakadt tagok rugékonyságát és a kifáradt lélek szelimerjét. Ebéd alatt a katonai zenekar játszott. A negyedik fogásnál ünnepélyes hangulatban dr. Tódor József emelkedett föl lelkes szavakban ürítve poharát királyi őfelségére és fenséges csaladjára. A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után a zenekar a hymnust játszotta, mit a társaság állva hallgatott meg. — Ezután ugyan előbbi szölvő Lőnhart Ferencz püspök ur ő Nagyméltóságát, továbbá Pizacsics ezredesét köszöntötte föl, ki erről távirati úton értesítetett s kinek nevében az esetleg jelenlévő őrnagy válaszolt, lelkesen éltetve a piskii telepet. Nyomban követék e t a Paulé állomás főnökre, Petrovics kapitányra, Bründel polgármesterre stb. mondott felköszöntők, melyeket mindannyiszor az ő éljenzés fogadott. — És most mielőtt e szép naptól megválhánk, szívünk imaszerű fohászában emelkedik Istenhez, azt óhajtván, hogy a kegyes ég halgatná meg e jó nép forró imáját, melyet naponkint azért bocsát a Mindenható zsamolyához, hogy valahára már Istennek egy méltó hajlékában gyülekezhetnék össze sz. nevének méltó tiszteletére! — Faxit Deus!! —

Kiadja: Az erdélyi r. kath. irodalmi társulat. Felelős szerkesztő: Dr. TÓDOR JÓZSEF.

Szerkesztőtársak: BALOGH IGNÁCZ, Dr. CSERNI BÉLA, FÁBIÁN SÁNDOR, STRAUBERT ÖDÖN.

Nyomatott a püsp. lyc. nyomda gyorsajtóján (Lövy B.-nál) Gyula-Fehérvárt.